

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní škola Osvračín, okr. Domažlice

345 44 Osvračín 81

Identifikátor školy: 600 065 642

Termín konání orientační inspekce: 22. - 23. ledna 2001

Čj.	041 15/01-2159
Signatura	od1zu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatel: Obec Osvračín, 345 44 Osvračín 81

Orgán státní správy: Okresní úřad Domažlice, referát školství, Paroubkova 228, Domažlice.

Základní škola Osvračín, okr. Domažlice je kombinované zařízení dvoutřídní základní školy (35 žáků) a jednotřídní mateřské školy (20 dětí) umístěné v přízemní budově. Součástí jsou školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a matematika - I. stupeň

Výuka byla hospitovaná pouze v I. třídě (1. a 2. ročník), protože vyučující II. třídy (3. - 5. ročník) byla v době konání orientační inspekce v pracovní neschopnosti.

Výuka probíhala dle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Časová dotace sledovaných předmětů odpovídala učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Členění učiva do jednotlivých ročníků v českém jazyce odpovídalo učebním osnovám. V matematice nebyly provedeny úpravy dle dokumentu „Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola“ - jednalo se o téma Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek. Plnění učebních osnov tímto nedostatkem není ohroženo. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla velmi pečlivá a dobře promyšlená. Výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy.

Sledovaná výuka byla zajištěna odborně a pedagogicky způsobilou učitelkou ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Učebny, ve kterých vyučování probíhalo byly čisté, světlé a dostatečně prostorné, vybavené starším zachovalým nábytkem. Velikost žakovských stolků a židlí odpovídala vzrůstu žáků. Prostředí působilo estetickým dojmem a klima pro učení bylo příznivé. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Organizace výuky v jedné třídě se dvěma odděleními byla velmi dobře zvládnuta. Ve výuce českého jazyka byly soustavně rozvíjeny prostředky jazykové komunikace, bylo dbáno na správné vyjadřování a osvojování základů gramatického systému českého jazyka, techniky psaní a čtení včetně čtení s porozuměním. Ve výuce matematiky byli žáci vedeni k přesnému vyjadřování a k aplikaci svých matematických znalostí v praxi (řešení slovních úloh). K procvičení a zopakování učiva byly využívány různé formy samostatné práce, jednou z nich byla i práce na počítači, který byl vhodně využíván. Žáci 2. ročníku projeví zručnost v jeho základním ovládnutí a volbě úkolu. Ve všech hodinách byl vyučovací čas využit efektivně.

Výukou nenásilně prolínala vstupní i průběžná motivace, která byla přizpůsobena cíli i obsahu vyučování a věku žáků. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a spravedlivé a vždy zdůvodněné. Učitelka pozorně sledovala v jaké míře a kvalitě si žáci osvojovali poznatky a dovednosti i jak je používat. Všechny vyučovací hodiny byly zakončeny hodnocením a sebehodnocením práce žáků.

Žáci byli vedeni ke zdvořilosti a slušnému chování, při vyučování byli pozorní, soustředění, aktivní a byly mezi nimi kamarádské vztahy. Osobnost žáka byla respektována. V průběhu výuky (hlavně českého jazyka) byly velmi dobře rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. Prostředí výuky a celkové klima byly příznivé.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhala obsahovaly výraznou převahu pozitiv.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky byly velmi dobré.

Účelnost a vhodnost organizace výuky i použitých forem a metod práce byla na nadprůměrné až spíše nadprůměrné úrovni.

Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu byly velmi dobré.

Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelkou byla velmi dobrá.

Celkově byla kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI - MATEŘSKÁ ŠKOLA

Řízené činnosti

Plánování vzdělávacích činností vychází z Časově tematických plánů pro mateřské školy schválených MŠMT ČR. Vzhledem k současnému pojetí předškolní výchovy nejsou tyto plány výrazně modifikovány. Plánování postrádá systematičnost, přehlednost a především hlouběji zpracovanou obsahovou a motivační složku.

Personální podmínky vzdělávací činnosti školy jsou velmi dobré. Obě pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb.

Mateřská škola má pro realizaci vzdělávacích činností velmi dobré prostorové podmínky. Herna je přizpůsobena činnostem dětí, v jejím vybavení je zřejmá snaha o účelnost. Výzdoba interiéru mateřské školy je na dobré estetické úrovni, postrádá však větší podíl aktivní, tvořivé spoluúčasti dětí. Učební pomůcky, hračky a celkové materiální zabezpečení je standardní. Dětská knihovna obsahuje odpovídající množství knih soudobé i klasické literatury. Učitelská knihovna je zásobena základní nabídkou titulů a metodických materiálů z oblasti současné předškolní výchovy. Celou budovu obklopuje rozlehlá školní zahrada, která je dostatečně vybavena pro relaxaci a rekreační pobyt dětí venku.

Ve sledovaném denním programu nebyly v oblasti vyváženosti spontánních a řízených činností plně respektovány psychohygienické zásady. Spontánním činnostem byl sice věnován přiměřený časový prostor, vyváženost však narušila neúměrná délka řízených činností.

Kultura a estetika stolování byla na dobré úrovni. Režimové momenty (tj. např. pobyt v umývárně, šatně, WC...) jsou postupně individualizovány, děti odpovídajícím způsobem zvládaly základní hygienické či pracovní návyky. Jejich samostatnost při sebeobslužných činnostech byla učitelkami v průběhu dne podporována a rozvíjena.

Organizace řízených činností využívala převážně frontálního způsobu, který byl v menší míře doplněn o aktivity skupinové. Zvolené formy a metody řízené činnosti vycházely zejména

z tradičního pojetí tzv. předškolního zaměstnání. Upřednostňovaly verbální metody s nižší efektivitou. Rečový projev dětí byl převážně redukován na memorování jednoduchého textu. Chyběla možnost spontánního sebevyjádření či hlubšího prožívání. Progresivní formy realizace pedagogického procesu nebyly zaznamenány.

Vstupní motivace řízené činnosti působila podnětným pro děti velmi zajímavým způsobem s přiměřenou gradací. Obsahovala např. prvky oblíbených dětských hádanek či humorné tzv. popletené otázky. V průběhu činnosti se však motivační složka přeorientovala zpět do již uvedených stereotypních postupů. Průběžné hodnocení dětí učitelkami bylo vždy zaměřeno kladně, s citlivým oceňováním snahy nebo pokroku jednotlivců.

Interakce a komunikace mezi dětmi a personálem byla vstřícná, v době konání inspekce se učitelky k dětem chovaly klidně a laskavě. Současně vedly děti k tomu, aby akceptovaly dohodnutá pravidla jednání a chování v mateřské škole. Ta jim poskytuje klidné, bezpečné prostředí. Tím současně vytváří i prostor pro vývoj kladných sociálních vztahů. V mnohých úsecích sledovaných řízených činností nebyl optimálně vyvážen verbální projev učitelky a dětí, neboť výrazně převažovalo slovní vedení učitelky.

Sledované tělovýchovné aktivity probíhaly v běžných, přirozených formách cvičení na nářadí. Odpovídajícím způsobem tak plnily hlavní cíle tělesné a pohybové výchovy dětí předškolního věku.

Spontánní činnosti

Spontánním činnostem, zejména volné hře byl věnován přiměřený časový prostor. Sledované herní činnosti plynuly klidně a přirozeně, jejich ukončení proběhlo nenásilně. Děti měly volný přístup k hračkám a pomůckám, které si vybíraly dle vlastní potřeby. Samy si určovaly místo ke hře i výběr partnerů. Dokázaly si hru samostatně rozehrát a plně se do ní zabrat. Z dětských projevů byla zřejmá přátelská atmosféra, pozitivní vztahy a vazby. Patrná byla také jejich přirozenost a otevřenost. Spontánní činnosti, jejich průběh a realizace měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace u obou pedagogických pracovníků.

Jednotlivé sledované jevy byly hodnoceny takto: plánování jako pouze vyhovující, podmínky, organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení jako průměrné, interakce a komunikace jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy byla celkově průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy předložila písemně zpracovaný dokument Koncepční záměry rozvoje školy pro období 2000 - 2001 a Plán práce 2000/01 rozepsaný do jednotlivých měsíců školního roku. Realizace plánovaných cílů byla podložena argumenty i průběžným plněním.

Na plánování se pedagogičtí pracovníci podíleli především prostřednictvím neformálních

rozhovorů a jednání v průběhu pedagogických rad.

V učebním plánu je nabízen nepovinný předmět Náboženství a zájmové kroužky (kopaná, hasičský, turistický). Kroužky jsou vedeny rodiči žáků a pracují nepravidelně. Učební plán je plněn.

V rámci plánování obsahu vzdělávání měly učitelky zpracovány formální časově tematické plány učiva. Z hospitační činnosti a kontroly plánů sledovaných předmětů vyplynulo, že plánování většinou tvořilo vzájemně provázaný celek, učivo na sebe logicky navazovalo.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy byla průměrná.

Organizování

Pracovníci školy se řídí „Povinnostmi pracovníků“ uvedenými ve školním řádu a obecně závaznými právními předpisy.

Organizační struktura je jednoduchá, ředitelka delegovala základní pravomoci a kompetence na jednu z učitelek mateřské školy. Jednoznačné úkoly plní vedoucí školní kuchyně. Ředitelka školy spolupracuje s pedagogickými pracovníky neformálně.

Povinnosti žáků, pravidla chování žáků i učitelů jsou uvedena v Řádu školy. Funkčně je zpracován i vnitřní metodický pokyn Pravidla hodnocení a klasifikace žáků ZŠ.

Povinná dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy byla řádně vedena, zjištěné drobné a formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Informace směrem k vyučujícím jsou podávány v průběžném a neformálním styku, na nástěnkách a při pedagogických radách. K informování žáků jsou využívány nástěnky a sdělení třídních učitelů. K dobré informovanosti vedení školy slouží každodenní komunikace, diskuse s žáky, učitelkami a vychovatelkou. Zákonní zástupci žáků jsou o činnosti školy informováni na schůzkách rodičů (3x ročně), prostřednictvím notýsků a žakovských knížek. Dobrou prezentací školy jsou občasná vystoupení žáků na školních besídkách.

Výroční zpráva školy obsahuje požadované kapitoly podle § 17e, odstavce 2) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Ve zprávě jsou uvedeny pouze základní informace, škole neslouží jako zdroj sebehodnocení.

Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy a stavba rozvrhu vyučovacích hodin odpovídá obecným psychohygienickým zásadám.

Z průběhu inspekční činnosti a kontroly dokumentů bylo zřejmé, že vedení školy respektuje také připomínky a podněty orgánů státní správy. Spolupráce se Školským úřadem v Domažlicích (do 31. prosince 2000) byla bezproblémová.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byla velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Pro pozitivní vývoj školy jsou vhodně využívány schopnosti a nápady učitelek, v mezích rozvrhových možností i jejich kvalifikace a osobnostní předpoklady. Iniciativě lidí je ponechán dostatečný prostor. Ředitelka školy vytváří žákům i pracovníkům školy příjemné a estetické pracovní prostředí a příjemné sociální klima. Nově je budována jídelna.

Výuka byla v závislosti na personálních možnostech zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb.

Učitelky využívaly v minulém roce možnosti dalšího vzdělávání z nabídek Pedagogického

centra v Plzni relativně často. Ze sledované výuky bylo zřejmé, že je věnována pozornost efektivním metodám výuky. Přenos informací se uskutečňuje v rámci neformálního vzájemného kontaktu mezi učitelkou, vychovatelkou a ředitelkou.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen a je znám. Kritéria hodnocení jsou stanovena. Hodnocení pracovníků probíhá obvykle po kontrolní činnosti a podle potřeb průběžně.

Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Funkční systém kontroly provozu školy je vytvořen. Plánování kontrol a kontrolní činnost zajišťuje ředitelka školy. Zjištěné skutečnosti jsou analyzovány a s jednotlivými vyučujícími konzultovány.

Ze sledované výuky je zřejmé, že kontrole plnění stanovených úkolů byla věnována dostatečná pozornost.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů vzhledem k velikosti školy byly velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla hodnocena jako velmi dobrá

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Evidence školních úrazů
- Koncepce ZŠ Osvračín 2000 - 2001
- Kopie dokladů o dosažené kvalifikaci pedagogických pracovníků
- Kritéria hodnocení
- Plán hospitací, Plán práce 2000/01
- Pravidla hodnocení a klasifikace žáků základní školy (vnitřní metodický pokyn)
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 2491/99-sit ze dne 1. 1. 1998
- Rozvrh vyučovacích hodin
- Řád školy
- Seznam provozních zaměstnanců
- Tematické plány hospitovaných předmětů a ročníků
- Třídní knih hospitované třídy
- Třídní výkazy, katalogové listy
- Učební plán
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999 - 2000
- Zápis o provedené prohlídce sportovního zařízení č. 534
- Zápisy z pedagogických rad
- Záznamy z hospitací vedení školy

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla velmi dobrá.

Kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy byla celkově průměrná.

Kvalita řízení školy byla velmi dobrá.

Celkově byla činnost školy ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům bylo v době konání orientační inspekce efektivní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
Členové týmu	PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.

V Domažlicích dne 1. února 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 2. 2001

Razítko

Ředitelka školy **Podpis**

Hana Vebrová

Hana Vebrová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad DO - referát školství	26. 2. 2001	041 28/01-2159
Zřizovatel	26. 2. 2001	041 28/01-2159

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány